

Rädda Barnen
Åland

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2020

info@raddabarnen.ax
www.raddabarnen.ax

Mission

Rädda Barnen kämpar för barns rättigheter, i syfte att omedelbart och varaktigt förbättra barns liv överallt i världen.

Vision

Rädda Barnen arbetar för en värld där man respekterar och värdesätter barn, lyssnar till barn och lär av dem, ger barn framtidstro och möjligheter.

Värderingar i vårt arbete

Ansvar

Vi tar ansvar för att använda våra resurser effektivt och för att nå mätbara resultat. Vi hålls till svars gentemot givare, partners och framförallt barn.

Ambition

Vi ställer höga krav på oss själva och på våra kollegor. Vi sätter högt ställda mål och är fast beslutna att förbättra kvaliteten i allt vi gör med och för barn.

Samarbetsvilja

Vi respekterar och värdesätter varandra. Vi tar tillvara vår mångfald och arbetar med partners för att ytterligare stärka vår gemensamma förmåga att göra skillnad för barn i världen.

Kreativitet

Vi är öppna för nya idéer och vågar satsa. Vi välkomnar förändring för att utveckla varaktiga lösningar med och för barn.

Integritet

Vi strävar efter att uppträda på ett ärligt och föredömligt sätt. Vi sätter aldrig vårt anseende på spel. Vi agerar alltid utifrån barnets bästa.

Innehållsförteckning

Förord

1. Organisation
 - 1.1. Medlemmar
 - 1.2. Styrelse
 - 1.3. Personal
 - 1.4. Finansiering
 - 1.5. Insamlingsarbete
 - 1.6. Föreningsinformation och samarbeten
2. Verksamheter på Åland
 - 2.1. Lekterapi
 - 2.2. Föräldrar- och barngruppen "Öppna förskolan"
 - 2.3. Barnens internet
 - 2.4. Barnkonventionsverksamhet
 - 2.5. Ungdomsverksamhet
 - 2.6. Socialt utsatta barn
 - 2.7. Utbildning, information och påverkansarbete
 - 2.8. Bidrag och stöd
3. Internationell verksamhet
 - 3.1. Katastrofbistånd
 - 3.2. Kill- och tjejgrupper i Litauen

Bilagor:

4. Matris

Matris med Målsättningar, planerade åtgärder och förverkligande i förhållande till verksamhetsplanen 2020.

Förord

Vi summerar ett historiskt år där coronapandemin påverkat föreningen på olika sätt. Förutsättningarna att mötas och bedriva verksamheter förändrades i mars och ambitionen var att "ställa om – inte in". En ambition som genomsyrat arbetet resterande del av året. Digitala möten, distansarbete, mindre grupper, verksamhet utomhus var några av de metoder som togs till för att fortsätta Rädda Barnens barnrättsarbete. Vissa verksamheter och aktiviteter gick inte att genomföra men ersattes istället med alternativ. År 2020 blev ett kreativt, produktivt och historiskt år.

I verksamhetsberättelsen kan du läsa om verksamheten detta speciella år. Den visar på både bredd och djup i det barnrättsarbete som görs av föreningen, ofta i samarbete med fler aktörer för att skapa synergieffekter och långvarig förändring. Det är tillsammans som vi kan göra skillnad för, och tillsammans med barn på Åland och i världen.

Vi är extra glada att antalet medlemmar i föreningen ökat för fjärde året i rad. Varje medlem, varje givare, varje insats är viktig och gör skillnad på Åland och i världen. Du som läser detta är högst troligen just en medlem, en samarbetspart, en finansiär eller en person som är extra intresserad av Rädda Barnens verksamhet och vårt barnrättsarbete. Rädda Barnens verksamhet möjliggörs tack vare dig. Det är barnrättskämpar som i sitt engagemang eller i sitt ämbete tar steg för att skapa ett samhälle som lever upp till barnkonventionens stadgande.

Varmt tack för att du är med och gör skillnad!

Rädda Barnen på Åland r.f.

Johanna Lang
Ordförande

Lotta Angergård
vik. verksamhetsledare

1. Organisation

1.1. Medlemmar

Civilsamhället har sin kraft i att enskilda personer kommer samman med andra och tillsammans vill förändra eller förbättra samhället. Hos Rädda Barnen samlas människor som brinner för barns rättigheter. Rädda Barnen verkar tack vare det stöd som medlemmar, frivilliga och olika delar av samhället ger i form av tid, engagemang, kunskap och resurser. Medlemmar är privatpersoner som vill visa sitt stöd för Rädda Barnens arbetet.

Rädda Barnen hade vid årsskiftet 385 betalande medlemmar, vilket är en ökning med 41 personer gentemot år 2019. Av de betalande medlemmarna är 296 kvinnor och 89 män och av dessa är 69 betalande ungdomsmedlemmar (52 flickor och 17 pojkar) under 29 år.

1.2. Styrelse

I Rädda Barnens styrelse sitter personer med ett engagemang i barnrättsfrågor. Föreningen har en uttalad målsättning att styrelsen ska vara jämställd och ha en bredd när det gäller exempelvis geografisk hemvist, yrkeskompetens, kunskapsområden och ålder. Genom en bred kompetensbas, mångfald och nätverk har vi större möjligheter att föreningens arbete når brett i det åländska samhället. Föreningen har arbetat aktivt sedan år 2014 med att involvera rättighetsbärarna, dvs personer under 18 år, i styrelsearbetet och har sedan år 2015 två platser i styrelsen vikta för ungdomsrepresentanter (15–17 år).

Ledamöter 2020

Ordförande: Johanna Lang,

Vice ordförande: Johanna Sporre-Karlsson

Ordinarie ledamöter: Camilla Wiklund, Henrik Löthman, Maria Törnqvist, Jan-Erik Rask, Janette Ekström, Sven Sjöberg och Vilija Smeds.

Suppleanter: Bo Nygård, Dan Westerholm, Sara Karlman, Siri Moberg och Solveig Tikander.

Ungdomsrepresentanter: Alma Ölander och Julia Byholm.

Styrelsen har sammanträtt elva gånger och genomsnittsnärvaron vid mötena har varit drygt elva ledamöter (variation mellan 9-14 personer). Valberedningen för valet av styrelse inför år 2021 var Petra Brunila, Marcus Koskinen. Guðrun Gudmundsen. Föreningens revisorer för verksamhetsåret är Andreas Holmgård GR och Sofia Sundell (verksamhetsgranskare). Suppleanter Erika Sjölund GR och Sixten Söderström GR.

Höst- och vårmöte

När inbjudan till vårmötet den 18 mars skickades ut fanns ingen tanke på att hålla möte digitalt. Planen var ett möte där vi efter det traditionella vårmötet skulle ha en dialog kring aktuella barnrättsfrågor med ministrarna Annika Hambrudd och Annette Holmberg-Jansson. Coronapandemin satte dock stopp för detta och vårmötet sköts fram till den 19 maj då det hölls på plattformen Zoom och lockade många intresserade. Efter det formella vårmötet valde vi att berätta om två aktuella projekt som föreningen arbetar med. Tanja Rönnberg berättade om Rädda Barnens och Fältarnas projekt #prataomporr och Jonna Varsa berättade om den alternativa rapport till FNs barnrättskommitté som Rädda Barnen inledde arbetet med under våren.

Även höstmötet hölls på plattformen Zoom och efter ett stort antal möten under året var vi redo att ha mer interaktion även digitalt och idén från vårmötet förverkligades. Efter de stadgeenliga ärendena hölls en internativ dialog om barnrättsfrågor på Åland med ministrarna utgående från Rädda Barnens valprogram som föreningen arbetat fram inför kommunal- och lagtingsvalet 2019 och som fortsättningsvis är en grund för Rädda Barnens påverkansarbete.

1.3 Personal

Ordinarie verksamheten år 2020 omfattade 5,6 tjänster uppdelade på sju personer: verksamhetsledare (100 procent), lekterapeut (80 procent), ledare vid Öppna förskolan (58 procent), ansvarig för barnens internet (80 procent), ansvarig för barnkonventionsarbete (100 procent), ansvarig för socialt utsatta barn (100 procent) samt information- och kansliansvarig (köptjänst motsvarande ca 40 procent) samt en timanställd städare. Under delar av året har Öppna förskolan varit stängd.

För sjunde året i rad anställde föreningen även sex ungdomar för en månads sommarjobb som barnkonventionspiloter (80 procent). Detta år är vi extra glada att vi lyckades genomföra dessa anställningar under pågående pandemi. Vid lekterapin kunde vi dock inte ge möjligheten åt en studerande att vara sysselsättande resurs under sommaren.

Ordinarie verksamhetsledare Janina Björni har varit tjänstledig under år 2020 för att arbeta med verksamheten socialt utsatta barn. Under året har hon fortsättningsvis vikarierats av Lotta Angergård.

Personalen 2020:
Lotta Angergård, Jonna Varsa, Tanja Rönnberg, Janina Björni, Gunilla Ekqvist, Linda Ehn och Lina Nordqvist,

1.4 Finansiering

Penningautomatmedel

Rädda Barnens verksamhet är i huvudsak finansierad med penningautomatmedel (PAF-bidrag) som söks på årlig bas. För år 2020 beviljades föreningen ett anslag på 294 000 € samt 6000 € som reserverats från tidigare år för administration, lekterapi, öppna förskolan, barnkonventionsarbete, barnens internet och utbildning och information. Paf-stöd till verksamheten Socialt utsatta barn medgavs ej vilket innebar att Rädda Barnen bekostade denna verksamhet med föreningens egna medel.

Övrig finansiering via stöd och överlåtelse av arv

Sedan år 2015 är den finlandssvenska stiftelsen Bensow en finansiär för Rädda Barnen. Stiftelsen beviljade 200 000 € fördelat på fyra år för främjande av familjehemsverksamhet med fokus på svenskspråkiga barn. Stödet har möjliggjort en kontinuitet i arbetet som varit mycket värdefullt. År 2019 beviljades stöd för ytterligare fyra år för fortsatt arbete med de mest utsatta barnen på Åland och i Svenskfinland. Rädda Barnen ansöker årligen om föreningsbidrag från Mariehamns stad. År 2020 erhöll föreningen 1365 €.

Övrig finansiering inkluderar medlems- och deltagaravgifter, hyres-, räntor och dividendsintäkter samt donationer till föreningen och för specifika verksamheter. Under år 2020 mottogs ett arv av Tom Velandar som testamenterat hälften av sina kvarlåtenskap till föreningen.

I mars överlät Rädda Barnen den aktielägenhet i Bostads Ab Kvarnen i Mariehamn som införskaffats genom arvet från Edit Danielsson till DUV Åland. Testatorns önskan har uppfyllts genom uthyrning och förändring för lägenheten innebar att styrelsen sökte annan stiftelse/förening/annan organisation som kan uppfylla testamentets önskan. DUV tog emot lägenheten som en gåva och förbinder sig att förvalta den i enlighet med testatorns önskan, dvs att tillgången ska tillfalla en stiftelse eller organisation som har till uppgift att omhändertaga utvecklingsstörda barn och andra personer för uppförande av ett hem för dem.

1.5 Insamlingsarbete

Under året har medel inkommit till stödverksamheten på Åland och i världen genom försäljning av gratulationskort, kondoleanser och via öronmärkta inbetalningar. Årets julgåvosamarbete gjordes tillsammans med Linda Karlsson på Labelled Fashion Recycling. Linda skapade pro bono gosedjuret "Luringen" i tre modeller. Dessa fick sedan pryda årets julkort och nytt för i år var att vi även tog fram en anteckningsbok med Luringar på. Alla luringar i gosedjursformat tog slut långt innan jul och vid årsskiftet hade luringprodukterna inbringat 3346 € till Rädda Barnens barnfond. Förutom de fysiska julgåvokorten fanns möjligheten att köpa julgåvokort direkt på Rädda Barnens hemsida.

”

**LURINGEN ÄR ETT DJUR
SOM TRIVS BÄST NÄR ANDRA
ÄR GLADA. FÖRTJÄNSTEN FÖR
VARJE LURINGPRODUKT
KOMMER DÄRFÖR GÅ TILL
BARN PÅ ÅLAND SOM LEVER
I EKONOMISK UTSATTHET.**

Sedan år 2019 finns även möjligheten att köpa kondolenas och andra gåvokort på hemsidan. Fortsättningsvis har knappt 100 månadsgivare valt att varje månad betala in en varierande summa till föreningens verksamhet. Dessa inbetalningar utgör en viktig intäktskälla framför allt till den internationella verksamheten, men det finns även givare som genom månadsinbetalningar ger stöd till barnfonden. Öronmärkta bidrag och insamlade medel går oavkortat till ändamålen.

1.6 Föreningsinformation och samarbeten

Information om föreningens verksamhet är viktigt för att tydligt visa vad olika bidragsgivares medel går till och vilka verksamheter som Rädda Barnen bedriver. Det är även en källa till inspiration till läsaren att aktivt bedriva barnrättsarbete.

Sociala medier är den viktigaste kanalen för information för föreningen. Rädda Barnens hemsida, Facebooksida och Instagram uppdateras regelbundet. Följarna och aktiviteten ökar. Ett resultat av det ökade arbetet av och med rättighetsbärarna är att föreningen sedan år 2017 har Snapchat. Kontakten till föreningens medlemmar och månadsgivare har även i år skett traditionsenligt med medlems- och månadsgivarbrev vår och höst. Brev innehåller aktualiteter och information om verksamheten. I november 2015 lanserades även ett digitalt nyhetsbrev som är öppet för alla att prenumerera på.

Samarbeten och samverkan med andra organisationer och parter är en viktig del i föreningens verksamhet. Detta syns i texten för respektive verksamhetsområde i denna verksamhetsberättelse. Föreningen är medlem i ABF Åland vilket möjliggör bildningsarbete för medlemmar och personal och aktivt arbetar för att få föreningar att samarbeta.

Rädda Barnen har ställt sig bakom Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland. I arbetet med att ställa om Åland har föreningen varit en aktiv aktör både i föreningens egna arbete men också i det arbete som sker i nätverket Bärkraft. Rädda Barnen är medlem i föreningen bärkraft.ax Åland r.f. Under året har vik. verksamhetsledare Lotta Angergård haft uppdrag att bistå landskapsregeringen i arbetet med att ta fram färdplaner för mål 1 och mål 2. Under året valdes vik. verksamhetsledaren även in som civilsamhällets representant i polisstyrelsen.

#PRATAOMPORR

DITT BARN KOLLAR MED STOR
SANNOLIKHET PÅ PORR.

SKYDDA DITT BARN.
PRATA OM PORR.
ANVÄND FILTER.

75,6%

AV VÅRDNADSHAVARNA TROR
INTE ATT DERAS BARN
TITTAR PÅ PORR.

**Rädda Barnen vann tillsammans med Fältarna
Bärkraftspriset 2020 med projektet #prataomporr i
kategorin förening med motiveringen:**

Genom projektet #prataomporr arbetar Rädda Barnen tillsammans med Fältarna med att sprida kunskap och information om porrens negativa påverkan på barn och unga. Projektet erbjuder stöd till barn och unga som vill berätta om sina erfarenheter och stöd och råd till vuxna i hur man pratar med barn om vad de upplevt. #prataomporr inspirerar till att våga prata om och problematisera porr, lyfter vikten av samtycke och hur viktigt det är att vuxna finns där för barnen. Rädda Barnen och Fältarna jobbar för välmående barn och trygga uppväxtmiljöer som odlar god psykisk hälsa.

2. Verksamheter & projekt på Åland

2.1 Lekterapi

Lekterapi är ett väldokumenterat redskap som bevisligen minskar rädslan inför operationer och undersökningar samt främjar tillfrisknandet hos barn. Rädda Barnen på Åland har sedan 1970-talet en lekterapeut som arbetar vid Ålands centralsjukhus. Verksamheten har under årens lopp utvecklats till att omfatta både förberedande och bearbetande lekterapi förutom inslag av lek och sysselsättning. Linda Ehn har under året arbetat 80 procent som lekterapeut.

Samarbete för barnets bästa

När ett barn kommer till lekterapin på remiss från läkare eller rådgivningspersonal, träffar lekterapeuten barnet och familjen för att göra en bedömning av behovet och gör därefter upp en plan för hur en på bästa sätt kan hjälpa barnet. Varje enskilt möte ger upphov till olika arbetssätt och metoder. Lekterapin arbetar i nära samarbete med de berörda instanser där barnets vård sedan ska fortgå. Sköterskor, läkare, hälsovårdare, laboratoriet, öron-näsa-halskliniken, ögonkliniken och operationsavdelningen, tandvården samt ibland även onkologiska är enheter inom ÅHS som lekterapin samarbetar med för att göra det bästa för barnen. Röntgenavdelningen och lekterapin har under året haft ett nära och tätt samarbete med barn som ska genomgå en magnetröntgen undersökning. Tidigare skickades de flesta barn till Åbo för sövning inför dessa undersökningar. Idag kommer de flesta barn först på besök till lekterapin där vi stegvis går igenom undersökningen, vad som ska hända, hur det ser ut och hur det låter. Därefter träffar vi röntgensköterskan och där får man i lugn och ro testa på hur det känns. I de flesta fall görs undersökningen redan på förberedelse tillfället.

På barn och ungdomskliniken har lekterapeuten ett nära och välfungerande samarbete med flera av barnsjuksköterskorna på avdelningen samt mottagningen gällande barn som är stickrädda samt sjukvårdsrädda. Sköterskan är med lekterapeuten under delar av terapin och träffar barnet och familjen under förberedelse/bearbetningstiden vilket gör att barnen får lära känna och få förtroende för hen som vårdare. Detta skapar trygghet som är ett bra recept till framgång från rädsla till mod. Lekterapeuten har överlag ett tätt samarbete med vårdpersonalen angående barn med speciella behov inom sjukvården för att de ska få bästa möjliga upplevelse från sina sjukhusbesök.

Lekterapeuten ingår även i ett "Ät-team" tillsammans med läkare, sjuksköterskor, talterapeut samt dietister. Teamet arbetar med barn som av olika orsaker har ätsvårigheter från tidig ålder. Lekterapeuten medverkar som pedagog i planeringen inför barnens vård och deltar i behandling både på sjukhuset men även vid dagis- och hembesök.

Barn med enures och enkopresproblematik kommer nu i större utsträckning på besök till lekterapeuten på remiss från mottagningens egna barnläkare. Lekterapeuten är

ofta med på läkar- och/eller sköterskebesök och träffar sedan familjen på egen hand. Med metoden "Jag Kan" når man ofta snabbt fram till målet genom att stärka barnens eget mod och självförtroende i sina egna förmågor.

Utvecklande av pedagogiskt material

Ett ständigt pågående arbete för lekterapeuten är att tillverka och förnya material som används vid förberedelser. Då vården och vårdsituationer är en ständigt pågående process tillverkas nytt material kontinuerligt för att varje barn/ungdom ska kunna förberedas på bästa sätt. Bildstöd används i stor utsträckning som komplement till alla olika vårdsituationer både i kallelser som skickas hem till familjerna men även i den direkta vården. Lekterapeuten tillsammans med vårdpersonal tillverkar och använder bildstöd för att förtydliga sitt arbete så att såväl barn med kommunikationssvårigheter samt barn och familjer med annat hemspråk ska ha lättare att förstå och bli trygga i vad som händer i vården.

Lekpaviljongen och miljö för barn

Under senare delen av år 2020 har lekpaviljongen tyvärr varit stängd på grund av dålig inomhusmiljö. Undersökningar pågår och förhoppningsvis kan detta åtgärdas inom kort. Under tiden har lekterapeuten använt sig av mottagningsrum, läkarkanslier eller rum på avdelningen för att utföra sitt jobb. Allt är möjligt med flexibilitet och kreativitet. Lekterapeuten arbetar tillsammans med två sjuksköterskor med att slutföra planen med en inomhusmiljö som bjuder på en upplevelse av djur och natur. En lokal konstnär, Malin Hagström, anlitas för att måla i temat skog och natur till avdelningen. I juni 2020 monterades ljuvliga skogsdjursbilder upp på varje vådrum på avdelningen samt på mottagningens dörrar till samtliga läkarkanslier. Detta blev så lyckat så vi har fortsatt planera för mer målningar från Hagström som kommer stå klara i framtiden. Tanken är att skapa en naturtrogen och intressant "tematråd" som startar på mottagningen och kan följas hela vägen till in till avdelningen.

Många besökare trots coronapandemin

Året 2020 blev ett mycket annorlunda år för hela världen, så även för lekterapin. I början av pandemin begränsades arbetet hårt för att förhindra smittspridning på sjukhuset. Många inremitterade patienter till lekterapin har fått vänta länge då enbart de med akuta åtgärder har fått komma. Lekrummen har varit stängda och leksaker har plockats undan i allmänna utrymmen. Under sommaren lättade restriktionerna och man kunde åter ta emot fler besökare i verksamheten, för att sedan i slutet av året återigen begränsas. Lekterapin har fått jobba på nya sätt med mer konsulterande verksamhet mot familjerna genom telefonkontakt. Även de fysiska besöken har begränsats men kunnat utföras på bästa sätt med de resurser som varit tillåtna att använda. Trots dessa begränsningar har lekterapeuten ändå haft runt 250 inbokade besök, förutom alla de patienter som är ineliggande eller på mottagningen som lekterapeuten möter dagligen.

2.2 Föräldrar och barngrupppen ”Öppna förskolan”

Föräldra- och barngruppen ”Öppna förskolan” är en samlingspunkt för barn och föräldrar som är hemma på dagarna. Barnen träffar andra barn för att leka och föräldrarna träffar andra vuxna. Här kan man samlas och umgås och ingen föränmälan behövs. Verksamheten har bestått av pyssel, sång och social närvaro vardagsförmiddagar under ledning av öppna förskolans ledare Gunilla Ekqvist som arbetar 60 procent. Majoriteten av de som besökt verksamheten är barn under 3 år, men äldre barn har också varit välkomna.

Välbefinnande och nätverk

Verksamheten har som syfte att värna om småbarnsföräldrars psykiska välbefinnande och erbjuda föräldrarna ett forum för vuxenkontakt. Barnen gagnas både i och med kontakten till andra barn samt genom att föräldrarna kan utbyta erfarenhet och idéer och på så sätt utvecklas i föräldrarollen. Öppna förskolan kompletterar kommunens barnomsorg genom att den huvudsakligen baseras på att föräldrarna ansvarar för sitt eget barn och hela tiden är närvarande.

Öppna förskolans verksamhet har under året påverkats av coronapandemin. Verksamheten stängde då undantagstillstånd infördes och öppnades på nytt i september och avslutades i december, då endast med utomhusverksamhet i lekparken på Ljungvägen.

Deltagare

Under år 2020 betalade 35 familjer deltagaravgift, vilket är lägre antal än tidigare år. Det har även varit möjligt för avgiftsfritt deltagande vid behov. Antalet deltagare har minskat de senaste åren men årets statistik är helt klart påverkad av pandemin. Arbetet med att inkludera fler inflyttade familjer i verksamheten har fortsatt genom att information om verksamheten även funnits på engelska. Projekt Integration Öppna förskolan som genomfördes år 2019 ökade kännedomen om Öppna förskolan.

Avslutad verksamhet

Höstterminen 2020 blev den sista terminen för Öppna förskolan i Rädda Barnens regi. En prioriteringsdiskussion initierades i styrelsen då verksamheten fick stänga i mars på grund av pandemin och personalen var på väg att gå i pension. Detta i kombination med att Rädda Barnen inte beviljats Paf-stöd som täcker all den verksamhet vi vill bedriva gjorde att styrelsen beslutade att inte ta med verksamheten i verksamhetsplanen för år 2021. Liknande verksamheter för barn och föräldrar finns i församlingarna och under hösten sammanförde vi flera aktörer som har liknande verksamhet som Öppna förskolan för att dela våra erfarenheter. Planer på att samordna flera aktörer fanns men ingenting har hittills presenterats. Vid avslutandet av verksamheten delades lösöre till dessa aktörer samt till Emmaus på Åland.

**STORT TACK TILL GUNILLA
& ALLA SOM BESÖKT ÖPPNA
FÖRSKOLAN GENOM ÅREN!**

2.3 Barnens internet

Åländska barns internet- och medieanvändning är övervägande positiv och kunskapen om nätet, media och spel är hög. För att upprätthålla en trygg och sund internet- och medieanvändning krävs att både barn och vuxna får tillgång till aktuell information samt verktyg och strategier för att vara aktiva medborgare i vårt digitala samhälle. Barnens internet erbjuder en omfattande uppsökande verksamhet, vars huvudsyfte är att förmedla information, kunskap och föra dialog med barn och vuxna. Ansvarig för verksamheten är Tanja Rönnberg som arbetat 80 procent.

Skolbesök och föreläsningar

Barnens internet har under år 2020 erbjudit flera åländska grundskolor lektioner (främst till årskurs 2, 4 och 6) om sund och säker internet- och medieanvändning. Verksamheten har hållit lektioner i nio av landskapets skolor, sammanlagt har verksamheten mött 837 barn i skolmiljöer på Åland. Lektionerna för elever i lågstadiet har behandlat frågor som Stopp min kropp på nätet, normalisering, barns rättigheter och lagen. För elever i högstadiet har lektionerna utförts i form av samtal där eleverna har getts möjlighet att diskutera samtycke online, trakasserier och digitalt våld. För den klass i gymnasiet som verksamheten besökte låg fokus på hur de som blivande barnledare kan bemöta barn som råkar ut för olika händelser online. Under alla fysiska besök har verksamheten följt landskapets rekommendationer gällande Covid-19. Verksamheten har även nått 314 ungdomar via digitala enkäter. I arbetet att aktivt inkludera och ta tillvara barns expertis har Barnens Internet under alla lektioner samlat barns kunskap med hjälp av barnanpassade metoder.

Verksamheten har under 2020 föreläst på föräldramöten i skolor. I början av året besökte Barnens Internet en föräldragrupp i en skola därefter hölls resterande föreläsningar digitalt. Verksamheten hade planerat att besöka daghem men besöken blev avbokade pga. pandemin. Föreläsningarna för vuxna har behandlat barns digitala vardag och hur vårdnadshavare/vuxna kan motiveras till att bli mer delaktiga i barns digitala liv för ökad trygghet. Under samtliga föreläsningar har verksamheten förmedlat åländska barns röster och önskemål till vuxna gällande barns digitala vardag. Under pandemin ökade barns närvaro på digitala arenor på grund av distansundervisningen och i samband med det ökade även vuxnas kontakt med Barnens Internet. Verksamheten har under året haft 33 kontakter med skolpersonal och vårdnadshavare gällande hur barn kan vara trygga online.

Nätverk och samarbeten

Under året har verksamheten samarbetat med olika aktörer, bl.a. Fältarna på Åland, Brottsofferjouren, Studerandehälsan, Preventivmedelsrådgivningen, Nätverket våld i nära relationer, Kvinnojouren Lund (våldsprävention i skolan), Unga jämställd skola och fritid och EHYT (föreningen för förebyggande rusmedelsarbete r.f).

Samarbetet med EHYT gav insikt i arbetet med spel och unga i Svenskfinland samt ett flertal nya professionella kontakter. Dessa samarbeten har utmynnat i ökad kompetens och nätverk som fokuserar på att trygga vardagen för fler barn.

Fältarna på Åland och Barnens internet har samarbetat genom projektet #prataomporr med målet att fler vuxna ska få insyn i det våld som finns i pornografin och dess påverkan på barn utgående från artikel 34 i Barnkonventionen. Projektet har fått god synlighet och mynnat ut i ett flertal samarbeten och är planerat att fortgå till april 2022 som en del av ordinarie verksamhet. #prataomporr vann Bärkraftpriset 2020.

Enskilt stöd

Verksamheten har under året erbjudit enskilt stöd för barn och vuxna i frågor som berör barns internet- och medieanvändning samt trakasserier online. Sammanlagt tretton enskilda stödinsatser har gjorts.

” ATT SAMARBETA HAR VERKLIGEN VARIT LÄRORIKT PÅ MÅNGA PLAN, JAG HAR LÄRT MIG SÅ MYCKET OCH DET KÄNNES JÄTTEBRA! JAG HAR BLIVIT BEKVÄM MED ATT PRATA OM SÅDANT JAG INTE PRATADE OM FÖRUT.

- Deltagare från nätverk som möter unga i skolmiljö.

2.4 Barnkonventionsverksamhet

I barnkonventionsverksamheten når Rädda Barnen ut till olika aktörer och på fler nivåer i det åländska samhället. Arbetet med att främja barns mänskliga rättigheter handlar om att stärka barnen själva och de runt omkring barn. Det handlar också om att öka kännedomen och kunskapen om barnkonventionen hos beslutsfattare och tjänstemän som har skyldighet att se till att rättigheterna blir verklighet. Föreningens barnkonventionsansvariga Jonna Varsa är anställd på heltid.

Utbildning och information om barns rättigheter

Barnkonventionsansvarig har under året arbetat på många olika sätt och med många samarbetspartner med målet att öka kunskapen om barnkonventionen och barns rättigheter. Under processen med att arbeta fram en ny läroplan för grundskolan bad landskapsregeringen skolorna att vidarebefordra remissbegäran till elevråd. Rädda Barnen i samarbete med landskapsregeringen ordnade ett inspelat webinarium för elevrådshandledare samt skapade material för att stödja elevrådshandledares arbete med elevdelaktighet gällande remissvar. Verksamhetsansvarig har också invoverat barn och lyft fram barns röster i Rädda Barnens remissvar.

Under året har barnkonventionsansvarig varit involverad i Mariehamns stads projekt gällande barn och ungas delaktighet i arbetet med Mariehamns grönplan. Aktuella barnrättsfrågor, information och inspiration gällande barnkonventionen har lyfts fram på Rädda Barnens sociala medier. Barnkonventionsansvarig har haft samarbete och möten med många olika aktörer, t.ex. Handikappförbundet, Skunk, Nätverk bärkraft, Åland 100, Fältarna, Folkhälsan och Frivilliga räddningstjänsten.

Alternativrapport till FN:s kommitté för barns rättigheter

Arbetet med att ta fram Ålands första alternativrapport till FN:s barnrättskommitté inleddes under våren med diskussioner med Centraförbundet för Barnskydd som koordinerar alternativrapportering i Finland. Syftet med alternativrapportering är att sammanställa information om genomförandet av barnkonventionen på Åland från civilsamhällets perspektiv. Processen på Åland har inspirerats av processen i riket och började med ett barnrätts-webinarium i maj med info och diskussion om alternativrapportering på Åland. Under hösten har Rädda Barnen ordnat olika digitala workshops för civilsamhällets representanter och andra aktörer för att samla information och diskutera aktuella frågor. En viktig del av processen har varit att öka kunskap och samarbete kring barns rättigheter på Åland.

Skolbesök

Verksamhetsansvarig har tillsammans med ansvarig för Barnens Internet besökt skolor på Åland för att informera om möjligheten till engagemang i föreningen och för att rekrytera Barnkonventionspiloter. På inbjudan har även workshops hållits för alla elever i åk 2 i Strandnäs skola under barnrättsveckan, för alla elever i åk 7 i Strandnäs skola om barns rättigheter och för studerande vid yrkesgymnasiet om barns rättigheter som är relevanta i arbetet som barnledare.

PÅ BILDEN:

Vår högscolepraktikant Linnea Lindberg med workshopmaterialet för åk 2 utanför Strandnäs skola.

2.5 Ungdomsverksamhet

Nordiskt barnforum och barnresolution

En del av barnkonventionsansvarigas uppdrag är även att stärka rättighetsbärarna. Detta sker i varierande form och här är föreningen en möjliggörare, en katalysator eller en inspiratör för barn och unga att känna till sina egna rättigheter. Under 2019 började Rädda Barnen tillsammans med Ålands Ombudsmannamyndighet ett nordiskt påverkansprojekt om barn och ungas delaktighet.

I januari 2020 reste tio ungdomar i åldern 12–17 år från Mariehamn, landsbygd och skärgård till Köpenhamn för att delta i nordiskt barnforum och för att arbeta fram rekommendationer till beslutsfattare om hur Norden och Åland kan bli den bästa platsen i världen för barn och unga att växa upp i. Arbetet med projektet fortsatte under hela våren med att sprida information om ungas rekommendationer i den nordiska barnresolutionen på Åland. Gruppen hade ett möte med social- och hälsovårdsminister och utbildningsminister om ungas psykiska hälsa och de deltog även vid utvecklings- och hållbarhetsrådets möte. Gruppen intervjuades av den åländska media flera gånger under våren och berättade om sina rekommendationer.

**DET BÄSTA MED PROJEKTET HAR VARIT ATT MAN
FÅTT KÄNNA SIG DELAKTIG OCH BEHÖVD.**

- Unga deltagare i projektet.

Rädda Barnens Ungdomskaffe

Under år 2016 valde Rädda Barnen på initiativ av det årets barnkonventionspiloter att starta ”Rädda Barnens Ungdomskaffe”, en satsning som har gjort att det nu finns en bas för ungdomsengagemang i föreningen. Vanligtvis sker ungdomskaffe en gång i månaden, men på grund av pandemin har antalet varit färre i år. Konceptet bygger på att det är unga som bestämmer tema och planerar programmet för ungdomskaffe. I mars arrangerades ett ungdomskaffe om den nya läroplanen i grundskolan, som gästades av Katarina Halme-Wiklund från landskapsregeringen och deltagarna informerades och diskuterade utkastet till den nya läroplanen.

Under sommaren ordnade barnkonventionspiloterna ett ungdomskaffe gällande lagförslaget om distansundervisningen som gästades av representanter från olika politiska partier samt utbildningsminister. Med tanke på coronapandemin ordnades kaffet utomhus på scenen på Mariehamns torg. För första gången ordnades också ett ungdomskaffe för inflyttade ungdomar. Upplägget har varit omtyckt bland deltagarna och behovet för diskussionsträffar för den här gruppen var tydligt. På ungdomskaffet för inflyttade kom fram ett önskemål för flera aktiviteter för inflyttade ungdomar och samarbete med Folkhälsan har initierats för att undersöka möjligheter till det.

I november arrangerades även en träff för unga som har erfarenhet med att bo i familjehem. Detta gjordes i samarbete med verksamhetsansvariga för Social utsatta barn.

” TACK, JAG UPPSKATTAR VERKLIGEN INITIATIVET OCH FICK VETA MYCKET SOM KOMMER ATT STÖDA MIN ARGUMENTATION I UTSKOTTETS FORTSATTA ARBETE PÅ ÄMNET.

- Vuxna deltagare på ungdomskaffe om distansundervisning.

Rädda Barnen-utbildare i barns rättigheter

I november ordnades en tvådagars grundutbildning för unga Rädda Barnen-utbildare. Utbildningen var för unga som ville lära sig mer om barns rättigheter och i sin tur ha möjlighet att utbilda andra unga, barn och även vuxna i barns rättigheter. Fem nya unga Rädda Barnen-utbildare deltog på kursen och två tidigare utbildare höll utbildningen tillsammans med barnkonventionsansvarig. Under året har Rädda Barnen-utbildare hållit workshops och utbildningar om barns rättigheter till deltagare på rekryteringsträffar inför sommarjobb, på Rädda Barnens och Folkhälsans läger för åländska barn med erfarenhet av missbruk eller psykisk ohälsa i familjen, på föreningens höstmöte och till finska och åländska beslutsfattare under finska statssekreterares besök på Åland.

Rädda Barnens Barnkonventionspiloter 2020

Rädda Barnen anställde för sjunde året i rad sex ungdomar för att sommarjobba i föreningen. Årets barnkonventionspiloter var Ioana Idor, Jiasha Carlsson, Lukas Palén, Noel Grönlund, Nova Holmberg och Samuel Dreyer. De anställdes för tiden 8.6-3.7.2020 och arbetade med att på olika sätt sprida information om barnkonventionen.

Barnkonventionspiloterna arbetade med väldigt många olika projekt. De har till exempel utbildat politiker och andra vuxna, pratat i radion, varit med i tidningarna och ordnat aktiviteter om barns rättigheter för ungdomar. Piloterna höll en övning om barnens rättigheter för Lemlands kommunfullmäktige samt en tvåtimmars workshop för tjänstemän i Lemlands kommun för att tillsammans planera hur kommunen kan bli bättre på att skapa delaktighet för barn och unga. Som slutkläm på jobbet har de skrivit en rapport till FN om hur barn och unga har det på Åland och hur Åland kan bli bättre på att följa barns rättigheter. Slutrapport om barnkonventionspiloter 2020 finns på föreningens hemsida.

” DET HÄR VAR NOG DEN BÄSTA OCH MEST GIVANDE WORKSHOP JAG NÅGONSIN VARIT MED PÅ.

- Personal, Lemlands kommun.

2.6 Socialt utsatta barn

Rädda Barnens arbete för barn i socialt utsatta livssituationer synliggör barnets perspektiv, främjar barnets rättigheter och ökar barnets delaktighet. Vi arbetar förebyggande riktat till barnen själva, vuxna som möter barn i yrke och uppdrag samt beslutsfattare. Ansvarig för verksamheten är Janina Björni som arbetat heltid.

Barn som är anhöriga till sjuka vuxna

Enligt siffror från Finland och Sverige växer vart femte, troligen upp till vart fjärde barn upp i en familj där en förälder, eller andra vuxna i barnets direkta närhet, har psykisk ohälsa eller ett missbruk. Dessa och andra svårigheter i familjen kan ge allvarliga konsekvenser för barnen.

I verksamheten med socialt utsatta barn arbetar vi för att minska den negativa belastning som uppväxten i en familj med missbruk och/eller psykisk ohälsa men också till exempel svår somatisk sjukdom utgör för det anhöriga barnet. Genom tidiga insatser kan riskfaktorer stärkas och riskerna att barnen utvecklar egna destruktiva mönster minskas. På kort sikt innebär det att ge barnet förutsättningar för en så bra situation som möjligt i barnets vardag här och nu. På längre sikt att förebygga eventuella negativa konsekvenser i vuxenlivet. Genom att skapa tillfällen som stärker barnets skyddsfaktorer bidrar vi till att bryta det sociala arvet.

Grupp och läger/verksamhet för barn

Under år 2020 slutförde vi den helgrupp som startade 2019 och vi höll ett sommarläger tillsammans med andra organisationer. Syftet med båda verksamheterna var att barnen erbjuds positiva upplevelser, får möta fler trygga vuxna, se att de inte är ensamma samt får möjlighet till att lära sig om sig själva, förälderns sjukdom och om känslor. Målgruppen var för barn med erfarenhet av psykisk ohälsa eller missbruk i familjen.

Helgruppen hade två helger inplanerade vårterminen 2020. Varje helgträff hade ett tema som bestod av en upplevelse, en ny eller rolig erfarenhet samt ett program kopplat till orsaken till att gruppen samlats. I verksamheten använde vi oss av handböckerna Stödgrupper för barn av Agneta Rönn med flera (baserat på Hela människan hjulet metoden). I gruppen deltog sex tonåringar. På grund av pandemin kunde sista träffen inte genomföras som planerat, istället fick en rolig eftermiddagsträff med aktivitet, fika och middag avsluta gruppen hösten 2020.

LÄGRET HAR HJÄLPT MIG ATT BLI MER SOCIAL.

- Deltagare.

Förutom träffarna fick gruppen även möjlighet att gå på teater tack vare att manusförfattare tillika huvudrollsinnehavaren i pjäsen "Gå ut och var glad din jävel", Zandra Lundberg, bjöd helgruppens deltagare med en vuxen på föreställning. Pjäsen handlade om att våga känna och våga prata om vad man känner. Till påsken fick deltagarna en påskhälsning i form av påskägg med pyssel och godis hemlevererat. För verksamheten har gjorts en skild rapport.

Årets läger förverkligades i juni. Planen var länge att liksom tidigare år förverkliga ett läger tillsammans med österbottniska organisationen USM r.f., men vi fick tänka om. Lägreten som brukar vara ett övernattningsläger blev istället ett dagläger under tre dagar, deltagarna blev färre (sex ungdomar) och de kom endast från Åland. Pandemin innebar att mycket tid fick läggas på planering, omplanering och säkra rutiner för att kunna genomföra lägreten. Arrangörer för lägreten var Rädda Barnen i samarbete med Folkhälsan på Åland (ANDTS projektet) där själva lägerkostanderna finansierades med Luciamedel. För verksamheten har gjorts en skild rapport.

Barn och unga som Rädda Barnen kommit i kontakt med har i olika sammanhang lyft fram behovet av mer information om rättigheter och barnskydd på Åland. Under året har vi därför bekantat oss med olika projekt som ökar barns delaktighet och tillgång till relevant information. Vi inledde även arbetet med en EU-ansökan för ett projekt med syfte att bidra till en förbättring på detta område. Tyvärr fanns inte resurser att gå vidare med ansökan denna gång. Verksamhetsansvariga har också jobbat tillsammans med barnkonventionspiloterna i frågor som rör barn i utsatta livssituationer.

Barnrättsperspektiv i sjukvården

I arbetet som riktas till vuxna har fortsatt samverkan med Ålands hälso- och sjukvård varit huvudfokus. Tillsammans fortsatte vi utvecklingsarbetet för ändamålsenligt stöd till barn vars viktiga vuxna får tjänster inom hälso- och sjukvård. Rädda Barnens roll har varit att med barnrättsperspektiv bistå i processen med att se över befintliga rutiner samt att vid behov introducera nya metoder och rutiner som stöd till personalen. En arbetsgrupp bestående av cancerskötare vid onkologiska mottagningen Marika Sundqvist, socialkurator vid onkologiska mottagningen och avdelningen för palliativ vård Elisabeth Wickström, sjukskötare vid avdelningen för palliativ vård Lisbeth Vik och överskötare Christel Lindberg finns för att förankra utvecklingsarbetet. Verksamhetsansvariga har varit sekreterare och sammankallande för gruppen som hållit elva möten under året. Gruppen har ordnat två inspirations- och informationsdagar om barn som är anhöriga till sjuka vuxna, givit förslag i viktiga frågor gällande journalsystemet och inlett arbetet med att ta fram ett anpassat föräldramaterial.

Placerade barn

Barn som bor i familjehem (fosterhem) är verksamhetens andra målgrupp. I första hand de barnen som är placerade att bo i familjehemmet, men också familjevårdarnas "egna" barn och andra barn som bor i familjehemmet (till exempel stödbarn). Verksamhetens målgrupper går in i varandra genom att de placerade barnen ofta tillhör gruppen barn som anhöriga.

Rädda Barnen har under de senaste sex åren haft möjlighet att fokuserat arbeta med frågor som rör familjevård tack vare ekonomiskt stöd från stiftelsen Bensow. Arbetet har huvudsakligen skett på Åland men också i övriga Svenskfinland. Verksamheten har stark fokus på att skapa forum för samvaro och erfarenhetsutbyte. På Åland har ett nätverk för familjehem och stödfamiljer/personer skapats. Under året har fyra vuxen-träffar och en familjeträff genomförts. På familjeträffen var syftet att visa barnen att det finns många olika sorts familjer men framförallt att njuta och ha roligt tillsammans. Träffens tema var Vinterfåglar och halloween. Vi fick besök av Ålands naturskola, vi pysslade intensivt och vi åt gott.

Den insats som mest konkret knyter ihop samtliga målsättningar är Familjehemshelgen. Helgen riktar sig till hela familjehemmet, barn och vuxna, och skapar en mötesplats för familjehem som har svenska som hemspråk. Familjehem från hela Svenskfinland ges möjlighet att träffas, byta erfarenheter, lära sig nytt och göra roliga saker tillsammans. I år var rekordmånga anmälda (15 familjer, 57 personer) men på grund av pandemin fick helgen inhiberas. Istället gavs utrymme att fundera på långsiktiga lösningar för samarbeten kring Familjehemshelgen.

Det planerade samarbetet med Vasa familjevårdstem för att stärka familjehemsplacerade barns möjlighet till delaktighet var ett annat exempel på verksamhet som fick skjutas fram på grund av pandemin. Glädjande nog kunde en träff genomföras för barn i familjehem på Åland. Träffen planerades med hjälp av två unga med erfarenhet av placering utom hemmet och att bo i ett familjehem. Arbetet med att öka familjehemsplacerade barns delaktighet fortställer.

I planen för året fanns även rekrytering för förberedande utbildning för nya familjehem. På grund av processen kring Kommunernas socialtjänst inte tillät sådan detaljplanering och pandemin komplicerade situationen ytterligare kunde inget avtal göras och ingen rekrytering påbörjas. Däremot har två familjeanpassade utbildningar för aktiva familjehem (Stödpelare) genomförts under året. Dessa har finansierats separat av kommuner. Även en digital fortbildning om tonåringar i familjevård planerades in, men den blev framskjuten till år 2021 på grund av föreläsares sjukdom. Verksamhetsansvariga har under året följt KST-processen, bidragit med modeller/material och förberett överföring av uppgifter om utbildade familjehem till den nya myndigheten.

I både arbetet med anhöriga barn och placerade barn kontaktas Rädda Barnen. Vi delar med oss av allmän information, men är noga med att tydliggöra att Rädda Barnen inte handhar enskilda ärenden. Vi har hänvisat till/kontaktat barnskyddet eller patient- och klientombudsmannen om barnet och familjen behövt mer stöd och/eller varit missnöjda med det stöd och beslut de fått av myndigheter.

”

**DET KÄNNS TRYGGT ATT SLÄPPA IVÄG MITT BARN
PÅ ÄVENTYR UNDER KONTROLLERADE FORMER.**

- Deltagares förälder.

2.7 Utbildning, information och påverkansarbete

Information och utbildning är viktiga komponenter i arbetet med barns rättigheter. Det ingår som en integrerad del i föreningens verksamhetsområden att sprida kunskap och kännedom om barns villkor och rättigheter. Arbetet inkluderar också inköp av relevant litteratur till Rädda Barnens resursbibliotek samt att sprida och producera informationsmaterial. Den kunskap och de perspektiv som föreningen har används i vårt påverkansarbete för att säkra efterlevnaden av barnkonventionen.

Rädda Barnen har fortsättningsvis upplevt ett stort intresse av det material som föreningen delar ut, särskilt handboken Stopp min kropp, foldrarna Kort om Barnkonventionen och Oro för ett barn (tryckta upplagan slut – finns endast digitalt). Alla nyblivna föräldrar har även under år 2020 fått boken "Leva med Barn" av barnläkaren Lars H Gustafsson.

Föreläsningar & debatt

Pride 2020

Rädda Barnen deltog i debatten om hälsa och välbefinnande bland LHBTI(HBT-QIA)-personer i Norden. Siri Moberg som är aktiv i Rädda Barnens ungdomsgrupp och medlem i styrelsen gav reflektioner i slutet av debatten som hölls i Mariehamns stadsbibliotek under Prideveckan. Tillsammans med Fältarna arrangerades även en regnbågsfika.

#metoo [unga] - uppföljning 2020

Rädda Barnen stod som medarrangör vid årets uppföljning av #metoo-upproppet den 8 december 2020. Årets tema var unga och föreningens arbete tillsammans med Fältarna #prataomporr presenterades kort.

Vänskapande på högstadiet

Tillsammans med ABF Åland och SKUNK arrangerades en föreläsning och efterföljande samtal den 1 december med Lina Lundström som forskat om högstadieelevers vänskapsrelationer. Lundströms forskning har ambitionen att ge förståelse för hur eleverna vänskapar och skapar mening i vardagen och vad som är viktigt för dem under deras skolgång. Syftet med kvällen var att ge ökad kunskap och nycklar till hur högstadieelevers "vänskapande" ser ut och hur främjande strukturer, metoder och aktiviteter kan stödja barn att hitta vänner och hälsosamma situationer. Efter föreläsningen följde dialog med bland annat Rädda Barnens Tanja Rönnberg och representanter från skola och elevvården och minister Annika Hambrudd och Niklas Stenbäck chef för utbildnings- och kulturavdelningen vid Ålands landskapsregering gav avslutande kommentarer.

Coronapandemin

När spridningen av Covid 19 ökade och undantagstillstånd infördes förändrades vardagen för alla, men särskilt för barn. Rädda Barnen samlade information kring konsekvenser av coronan utifrån ett barnperspektiv och barnrättsperspektiv och delade detta i olika forum så som radio, tidningar och sociala medier. På föreningens hemsida samlades material att använda för samtal med barn i olika krissituationer, tips på aktiviteter, påminnelse om att säkerställa barns trygghet och hälsa i vardagen både på nätet och IRL. Vi påminde särskilt om barn i utsatta livssituationer och påminde om ansvaret att skydda barns rättigheter också under coronapandemin.

Vi bistod även Rädda Barnen Finland när de genomförde enkätundersökningen Barnets röst som i år även innehöll frågor om konsekvenser för barn på grund av coronapandemin. Enkätundersökningen riktar sig till barn mellan 13-17 år och handlar om barnens vardag, skolgång, fritid och välmående. Detta gav värdefull information utifrån barnets perspektiv som sedan har använts av beslutsfattare i bland annat arbetet med styrdokument för distansundervisningen.

Rädda Barnen har deltagit i Rädda Barnen Finlands corona-arbetsgrupp på nationell nivå under hela året och samlat och vidarebefodrat information om barns situation på Åland under coronapandemin till statsrådets lägescentral. Rädda Barnen deltog även i de två möten som socialvårdbyrån bjöd in till gällande coronapandemins konsekvenser på Åland.

Barnrättsvecka och barnkonventionens dag

I anslutning till den 20 november uppmärksammade Rädda Barnen traditionsenligt barnrättsveckan och barnkonventionens dag i föreningens verksamheter och i sociala medier. I år informerade Rädda Barnen om olika sätt att uppmärksamma och lära sig mer om förverkligandet av barnkonventionen genom att dela konkret undervisningsmaterial om barns rättigheter till lärare och genom Stiftelsens Bensows Finlandssvenska barnrättsdag med temat traumamedveten omsorg. Under Barnrättsdagen pratade engagerade och kunniga föreläsare om hur barn och deras utveckling påverkas av svåra påfrestningar. Deltagarna fick kunskap om trauma och hur vuxna kan förstå och svara på utsatta barns och ungas behov på ett sätt som skapar upplevd trygghet, positiva relationer och goda copingstrategier.

Rädda Barnen-priset 2020

Rädda Barnen-priset är en utmärkelse som årligen har delats ut på Barnkonventionens dag sedan år 2009 då priset intiftades i samband med föreningens 50-årsjubileum. Genom att instifta ett pris för insatser i barnkonventionens anda vill Rädda Barnen uppmuntra och uppmana vuxna i vårt samhälle att implementera barnkonventionen. I år utsågs Sven Larsson till vinnare med följande motivering med hänvisning till artikel 3, 27 och 28.

Skolskjutsen är vardag för många barn på Åland och uppdraget som yrkeschaufför är således särskilt viktigt. I sin roll som busschaufför har Sven Larsson genomgående ett barnperspektiv och sätter barnets bästa i främsta rummet. Svens arbete präglats av att han värnar om varje barn som individ, ser och bekräftar. Redan första skoldagen har han läst in sig på vilket barn som ska stiga på var och hälsar dem vid namn och med glädje när de första gången stiger ombord på bussen, vilket skapar trygghet.

I nomineringen nämns särskilt den matutkörning till skolelever som Sven och Röde Orm genomförde coronavåren 2020 då skolorna övergick till distansundervisning. Sven ordnade logistik, kylväskor och tillstånd så att barnen i Järsö-Nåtö fick mat levererad till sina respektive busshållplatser på ett säkert sätt. För sitt bemötande och sin handlingskraft premieras Sven med Rädda Barnen-priset 2020

Remisser och hörande

Remissförfrågningarna och önskemål om utlåtande från föreningen har ökat under året och Rädda Barnen lämnade in 15 olika remissvar/utlåtande om bland annat läroplan för grundskola och ämnesdelar, distansundervisning, studiestöd och trafikförsörjningsprogram. Samtliga svar finns publicerade på www.raddabarnen.ax. Föreningen har även hörts i utskotten vid finans- och näringsutskottets behandling av budget 2021, vid lag- och kulturutskottet behandling av lagförslag om distansundervisning, vid social- och miljöutskottets behandling av landskapslagen om ändring av landskalagen om tobak och relaterade produkter. Representanter från alla lagtingspartier samt ansvarig minister bjöds även in Rädda Barnens ungdomskaffe om distansundervisning. Ett viktigt samtal då barn och ungas perspektiv behövs tas med i beslutsfattandet. Vi har även svarat på en utvärdering av ANDTS-arbetet i landskapet.

Insändare och skrivelser

Under år 2020 har Rädda Barnen författat två insändare och deltagit i det öppna brev som nätverket Bärkraft tagit fram.

När hemmet inte är tryggt

Tillsammans med USM r.f. Understödsföreningen för svenskspråkig missbrukarvård Stiftelsen Bensow, FinFami Österbotten rf, Psykosociala förbundet r.f. och Folhälsan på Åland skrev Rädda Barnen en insändare om vikten av att finnas för barn som lever i en utsatt livssituation. Publicerades i 21-28 mars 2020 i bland annat Hbl, Vasabladet, Nya Åland och Ålandstidningen.

Säkerställ tillräckliga resurser för barnskyddet

I samband med att Ålands ombudsmannamyndighet publicerade sin årsrapport skrev Rädda Barnen en insändare om vikten av att säkerställa tillräckliga resurser för KST när de tar över barnskyddet. Publicerades 28 februari i Nya Åland och Ålandstidningen.

För ett bärkraftigt samhälle genom coronakrisen

Tillsammans med Utvecklings- och hållbarhetsrådets representanter från tredje sektorn och delar av föreningslivet skrev vi ett öppet brev till landskapsregeringen med åtgärder som civilsamhället på Åland ville sätta fokus på. Publicerades på Bärkrafts hemsida 15 maj 2020.

2.8 Utbildning, information och påverkansarbete

Rädda Barnens barnfond

Genom barnfonden har föreningen möjlighet att ge direkt stöd till barnfamiljer som lever i ekonomisk utsatthet. Under år 2020 har 183 stöd delats ut till barn på Åland. Stödet har givits för att fira födelsedag, för att bekosta deltagaravgift eller utrustning för hobby eller fritidsaktiviteter och för att ge barn sommarminnen eller upplevelser i samband med skollov. Vid julen delade föreningen ut 224 julklappar i 98 familjer. Under år 2020 utökade vi tillfälligt möjligheten att dela ut stöd till barnfamiljer som har det svårt att få ihop vardagsekonomin genom att möjliggöra stöd för mat. Detta var möjligt tack vare stöd från Rädda Barnen Finland och genom inbetalningar av företag och enskilda bidrag. Totalt delades 149 matstöd ut.

Antalet stödansökningar till barnfonden har ökat och totalt gav Rädda Barnen stöd för drygt 37 000 € (26 000 € år 2019) till barn på Åland. Den stora ökningen beror på matstödet som är 10340 € av den totala summan. En särskild grupp av styrelsemedlemmar bildar en barnfondsgrupp som har mandat att bevilja stöd utgående från de interna riktlinjerna som fastslagits av styrelsen.

Insamling till barnfonden sker via gratulationer, gåvokort, kondoleanser, månadsgivare och enskilda inbetalningar från företag, privatpersoner och föreningar. Rädda Barnen samarbetar även med åländska aktörer för att möjliggöra upplevelser. Ålands sjöfartsmuseum har under året givit möjlighet för föreningen att dela ut fribiljetter. Under år 2020 har en rad olika insamlingsinitiativ gjorts till stöd för barnfonden. Initiativet #discgolfcharityday av Åland discgolf förbund blev en trevlig coronaanpassad aktivitet för alla åldrar. Möjligheten att låna discar för att delta uppskattades och styrelsen fanns på plats vid de olika banorna. Totalt samlades knappt 2000 € in på en dag tack vare privatpersoner och företag. Inför julen valde en rad företag att understödja barnfonden som en form av julklapp. Alla dessa gåvor och initiativ möjliggör att Rädda Barnen kan dela ut stöd till barnfamiljer.

Brennings stipendiefond

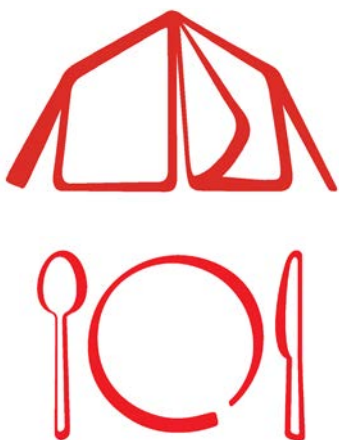
Genom Brennings stipendiefond delar Rädda Barnen ut diplom och stipendier till eleverna i avgångsklassen i träningsundervisningen. I år delades sju stipendium ut vid skolavslutningen.

3. Verksamheter & projekt i världen

Rädda Barnen är en internationell barnrättsorganisation som verkar i 120 länder. Organisationen arbetar både med akutinsatser och långsiktigt med fokus på barn och barns rättigheter. Nästan en femtedel av alla världens barn, cirka 420 miljoner barn, lever i ett konfliktdrabbat område. Rädda Barnen på Åland samlar in medel för att stödja Rädda Barnens arbete i världen. Rädda Barnen på Åland har också ett eget arbete där vi stödjer tjej- och killgrupper i Litauen.

3.1 Katastrofbistånd

Ambitionen för Rädda Barnen på Åland är att vara ett förstahandsval för ålänningar som, genom att skänka pengar, vill ge stöd för barn som lever i en utsatt situation runtom i världen. Under året har den generella insamlingen fortsatt genom föreningens ca 100 månadsgivare. Vid jul såldes julkort och julgåva till förmån till Katastroffonden. Styrelsen beslutade i december att använda en del av de internationella medlen för att stödja Rädda Barnens arbete i Jemen, Etiopien, Sudan och Syrien. Öronmärkta insamlade medel har liksom tidigare år kanaliserats via vår moderorganisation Rädda Barnen Finland och Rädda Barnen Sverige.

3.2 Kill- och tjejgrupper i Litauen

Rädda Barnen på Åland har under året fortsatt stödja Rädda Barnen i Kelme, Litauen och föreningens kill- och tjejgrupper. Verksamhetens syfte är att stärka barnens självkänsla och förebygga att de blir utsatta för trafficking. Genom att skapa sammanhang ger grupperna nya vänner, upplevelser, insikter och möjligheter. I år har ett samarbete etablerats med familjecentret Nedre i Vilnius för att säkra kvalitet och möjliggöra utbildning och handledning för ledarna. Coronapandemin satte käppar i hjulet för gruppverksamheten under våren, men under hösten startade de upp. En utbildning för tjej- och killgruppsledarna inleddes på distans under hösten då resor inom landet inte var möjligt.

4. Bilaga: Matris

Målsättningar, planerade åtgärder och förverkligande i förhållande till verksamhetsplanen 2020.

1.1 Organisation och medlemmar

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Öka kännedomen om Rädda Barnens barnrättsarbete hos privatpersoner, företag och föreningar. Informationen ska leda till ett ökat engagemang i form av fler antal medlemmar (privatpersoner) och fler som agerar för ett barnvänligare samhälle.	Sprida information och kunskap genom föreningens hemsida www.raddabarnen.ax, sociala medier och nyhetsbrev. Sända ut medlemsbrev två ggr/år till medlemmar och månadsgivare. Informera och diskutera aktuella ämnen på två medlemsmöten per år.	Medlemsantalet ökade från 344 till 385. På hemsidan samlas information om föreningens verksamheter och barns rättigheter. Hemsida och sociala medier har uppdaterats regelbundet och nyhetsbrev har skickats ut. Under år 2020 ökade antalet personer som gillar Rädda Barnen på Ålands Facebook från 1520 till 1663 (följs av 1701). Föreningen Instagramkonto har 507 följare jämfört med 416 år 2019. Föreningen finns på Snapchat sedan december 2017 och har 203 följare jämfört med 196 år 2019. Medlemsbrev har skickats ut enligt plan.
Fler aktivt engagerade medlemmar	Utveckla former för ökat aktivt engagemang i föreningens barnrättsarbete. Arbetet sker tillsammans med och för medlemmarna. Vidareutveckla arbetet tillsammans med unga medlemmar där strukturer och rutiner skapas för att långsiktigt säkerställa unga barnrättskämpars plats i föreningen.	I direkt anslutning till vårmötet som på grund av coronapandemin hölls digitalt i maj berättade Tanja Rönnerberg om Rädda Barnens och Fältarnas projekt #pratompörr och Jonna Varsa berättade om hur processen ser ut för arbetet med den alternativrapport som civilsamhället på Åland tar fram till FN:s barnrättskommitté. Rädda Barnen håller i arbetet och rapporten överlämnas i mars 2021. I direkt anslutning till höstmötet hölls en barnrättsdialog med ministrarna Annika Hambrud och Annette Holmberg-Jansson.

1.1 Organisation och medlemmar fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
<i>Forts. Fler aktivt engagerade medlemmar</i>		Barnrättsarbete har fortsatt utvecklats för, av och med unga. Under hösten 2019 arbetade en grupp ungdomar fram det åländska bidraget till en gemensam nordisk resolution som presenterades på det nordiska barntoppmötet i Köpenhamn i 15 januari 2020. Denna grupp har fortsatt arbetet med att förankra och förverkliga resolutionen i det åländska samhället. Under hösten utbildades även fem ungdomar till Rädda Barnen-utbildare och kan nu hålla lektioner, workshops och föreläsningar om barn och ungas rättigheter och aktuella barnrättsfrågor.

1.2 Organisation och styrelse

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Styrelsemedlemmars kunskaper tas tillvara för att på bästa sätt förverkliga föreningens mission och vision.	Styrelsemedlemmars kunskaper tas tillvara för att på bästa sätt förverkliga föreningens mission och vision.	Arbetet i barnfondsutskottet inleddes i januari 2015 och har fortsatt under år 2020. Andra arbetsgrupper har bildats vid behov och upplöst när uppdraget är färdigt.
Styrelsemedlemmarna bereds möjligheter att öka sin kunskap inom Rädda Barnens arbetsområden.	Styrelsemedlemmarna bereds möjligheter att öka sin kunskap inom Rädda Barnens arbetsområden.	Styrelsemedlemmarna har beretts möjligheter att öka sin kunskap om föreningens arbetsområden.
Stärka ungas perspektiv och delaktighet i styrningen av föreningen.	Stärka ungas perspektiv och delaktighet i styrningen av föreningen.	Alma Ölander och Julia Byholm har varit ungdomsrepresentanter och deltagit i styrelsens arbete och i andra sammanhang representerat föreningen.

1.1 Organisation och insamlingsarbete

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Fler privatpersoner och företag känner till Rädda Barnens arbete och vill bidra till föreningens arbete lokalt och internationellt.	Stärkt kommunikation kring relevanta verksamhetsområden, där det med tydlighet framgår att bidrag behövs och vad de används till.	Utvecklingen av hemsidan år 2019 har fortsatt under 2020. Nu finns möjlighet att göra inbetalningar, bli medlem och betala deltagaravgift direkt på hemsidan. Andelen digitala julgåvokort ökade med 500 € år 2020 jämfört med år 2019. Under året har särskilt stödet till barnfonden ökat.

1.6 Information och PR produkter

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Ökad kännedom och kunskap om Rädda Barnens verksamhetsområden bland verksamheternas målgrupper, allmänhet och andra potentiella bidragsgivare.	Aktivt använda hemsida och sociala medier som informationskanal. Delta i publika evenemang utifrån relevansbedömning. Proaktivt arbeta gentemot åländsk media. Rädda Barnen-priset år 2020 delas ut.	Se ovan. Medverkan i Pride-veckan, uppmärksammade barnrättsveckan och Barnkonventionens dag, barnkonventionspiloternas aktiviteter, samt insamlingsaktiviteter så som #discgolfcharityday julinsamling mfl. Media har under året bevakat föreningens verksamheter. Rädda Barnen-priset 2020 tilldelades Sven Larsson vilket uppmärksammades av Ålands radio, Nya Åland och Ålandstidningen.
Skapa hållbara förändringar i barnrättsfrågor.	Identifiera och samarbeta/samarverka med relevanta aktörer.	Se ovan. Goda relationer till kommuner, landskapsregering och myndigheter samt övriga civilsamhälle har möjliggjort samarbeten och samverkan för barnets bästa.

2.1 Lekterapi

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och unga som står inför ingrepp och undersökningar kan förberedas både hemma och på sjukhuset med hjälp av material som stämmer in på åländska förhållanden.	Fortsätta utveckla material till förberedelse av olika ingrepp och undersökningar. Arbetet sker tillsammans med barn och unga, sjukhuspersonal, föräldrar och andra relevanta partner. Tillhandahålla i-pads med egentillverkat förberedelsematerial så som filmer och bilder. Materialet används för att förbereda barn och unga inför undersökningar och läkarbesök.	Under året har arbetet med bildstöd fortsatt utvecklas. Nytt material tillverkas kontinuerligt för att varje barn ska förberedas på bästa sätt. Bildstöd används som komplement till alla olika vårdssituationer både i kallelser som skickas hem till familjerna men även i den direkta vården. Lekterapeuten tillsammans med vårdpersonal tillverkar och använder bildstöd för att förtydliga sitt arbete så att såväl barn med kommunikationssvårigheter samt barn och familjer med annat hemspråk ska ha lättare att förstå och bli trygga i vad som händer i vården.
Få en välfungerande verksamhet för lekterapi i nyrenoverade lokaler och på nya uteleken.	Skapa en god lek- och förberedelsemiljö. Uppdatera och förnya lekmaterial som till viss del åsidosatts i väntan på färdigställandet efter bygg- och renoveringstiden.	Coronapandemin har påverkat förutsättningarna för verksamheten. Under senare delen av år 2020 har även lekpaviljongen varit stängd pga. dålig inomhusmiljö. Undersökningar pågår kring orsak. Under tiden har lekterapeuten använt sig av mottagningsrum, läkarkanslier eller rum på avdelningen för att utföra sitt jobb.
Ge kroniskt sjuka barn med sina föräldrar information, möjlighet till att träffa andra i samma situation, bygga nätverk och samtidigt få en trygg och trevlig stund i sjukhusmiljö.	Tillsammans med vårdpersonal bjuda in patientgrupper till fikaträffar.	Inte genomfört p g a coronapandemin. Tas inte med i verksamhetsplan för 2021.
Säkra barns rätt som anhöriga i enlighet med bla § 48 i hälso och sjukvårdslagen.	Finns som resurs i Rädda Barnens och ÅHS arbete med barn som anhöriga.	Har delvis förverkligats.

2.2 Barn & föräldragruppen ”Öppna förskolan”

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Deltagarna ges möjlighet att påverka planeringen av verksamheten.	Åsikter om verksamheten samlas in genom enkät och genom diskussion.	Ingen enkät genomförd under året.
Föräldrar som deltar i verksamheten får ta del av information som rör föräldraskap och barnets rättigheter.	Sprida information till deltagarna om relevanta aktiviteter och föreläsningar.	Information har spridits framförallt via Öppna förskolans FB-grupp.
Verksamheten genomsyras av ett hållbart och medvetet konsumtionsmönster.	Inköp av fika är i möjligaste mån rättvisemärkt, närproducerat och ekologiskt, noggrann sopsortering. Utrensning av plastmaterial sker kontinuerligt. Kemikaliesmarta val vid nyinköp till verksamheten.	Förverkligat.
Inflyttade föräldrar känner till Öppna förskolan och deltar i verksamheten.	Informationsmaterial på engelska finns tillgängligt på strategiska platser som barnrådgivning, info-kontoret Kompassen, etc. Ta emot språkpraktikanter från Medis.	Förverkligat. Föreningen deltog också vid två utbildningstillfällen för samhällskommunikatörer. På grund av coronapandemin kunde ingen språkpraktikant tas emot.

2.3 Barnens internet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och vuxna har uppdaterad kunskap om en sund och säker internet- och medieanvändning, vilket möjliggör till en aktiv dialog förs mellan generationer samt att föräldrarna blir stärkta i rollen som medieförare. Barn blir bra medieanvändare och känner sig trygga att röra sig på olika digitala plattformar och får stöd.	Erbjuda samtliga dagis och lågstadieskolor föreläsningar i anslutning till föräldraträffar. Erbjuda lektioner och föreläsningar till åländska skolor, främst elever i årskurs 2, 4 och 6.	På grund av pandemin Covid-19 besökte verksamheten inga dagis. Skolbesök vid nio av landskapets skolor. Totalt har 54 lektioner hållits för 837 barn, varav en lektion hölls helt digitalt.

2.3 Barnens internet fortsättning.

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och vuxna får konkret stöd kring nätrelaterade situationer och nätbrott.	Erbjuda råd och stöd till barn, föräldrar och professionella i frågor om nätrelaterad lagstiftning samt upprätthålla aktuell information till barn och vuxna på hemsidan och via sociala medier. Skapa material om lagen och Internet, i samråd med experter, och sprida till barn och vuxna. Samarbeten med andra aktörer.	Lektioner om lagen relaterat till händelser som kan ske på internet hölls i 24 högstadielklasser och på en barnledarutbildning i gymnasiet samt i 18 klasser i årskurs 4-6. Verksamheten har nått 220 vuxna under olika föreläsningar om barns liv online. Kontakt med vuxna 33 st varav enskilt stöd till barn och vårdnadshavare 13 st. Regelbundna uppdateringar på vår hemsida och sociala medier. Verksamheten har samarbetat med föreningar och myndigheter.
Barn och ungas kunskap, erfarenheter och perspektiv i internet- och medierelaterade frågor tas tillvara och används som erfarenhetsexperter i arbetet.	Samla barn och ungas åsikter och förmedla dem till föräldrar och andra viktiga vuxna i barns närhet samt beslutsfattare och myndigheter. Verksamheten deltar i föreningens ungdomsarbete för att få en fördjupad kunskap om vilka digitala plattformar som unga använder.	Verksamheten har med barnanpassade metoder kontinuerligt samlat barns expertis under lektioner. Barnens internet har varit delaktig i arbetet med ungdomskaffe och barnkonventionspiloter.

2.4 Barnkonventionsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Tjänstemän, personal och förtroendevalda har kunskap om barnkonventionen och dess grundläggande principer. Kommunal och landskapsförvaltning genomför barnkonsekvensanalyser vid beredning av budget, lagstiftning och andra ärenden som berör barn.	Upprätthålla kontakten med kommuner och landskapet för att erbjuda utbildning i barnkonventionen. Erbjuda handledning vid genomförandet av barnkonsekvensanalys. Sprida goda exempel på genomförandet av barnkonsekvensanalys.	Samarbete med landskapsregeringen, Mariehamns stad och Lemlands kommun gällande barns delaktighet. Kontakt med alla kommuner i mars med påminnelse om möjligheten till stöd och hjälp i arbetet med barns rättigheter i det kommunala beslutsfattande under pandemitider. En diskussionsträff för ungdomar och representanter från varje parti samt den ansvariga ministern kring lagförslaget om distansundervisning i grundskolan. Medverkan vid ÅOMs seminarium om barnkonsekvensanalys vid lagberedning.
Barn och unga har kännedom om barnkonventionen och har en förståelse för och tillit till dess påverkan på samhället.	Erbjuda grund- och högstadieskolor workshop om barnkonventionen, demokratiutveckling, normkritik och ålder som maktordning. Kreativt projekt i samarbete med dagis/skola.	Workshop om barns rättigheter i Strandnäs skola för alla elever i åk 7 och alla elever i åk 2, samt en workshop för elever som studerar ill barnledare i yrkeshögskola. Utställare i mässan under Dialog 2020 med tips om undervisningsmaterial om barnkonventionen. Webbinarium och material i samarbete med landskapsregeringen för elevrådshandledare i grundskolan för att stöda arbetet med att elevråd ska få bli delaktiga i remissprocessen kring den nya läroplanen.
Ökad kännedom om barnkonventionen och barnrättsfrågor i samhället.	Uppmärksamma Barnkonventionens dag den 20 november. Skapa och sprida informationsmaterial om barnkonventionen.	Under barnrättsveckan i november uppmärksammades Barnkonventionen i sociala medier, på Rädda Barnens höstmöte och i workshops med elever i Strandnäs skola.

2.4 Barnkonventionsverksamhet forts.

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
	Med hjälp av föreningens underlag och erfarenheter exemplifiera barns livssituation, och förespråka användning av barnkonsekvensanalys. Under förutsättning att svenskspråkigt material tas fram erbjuda fortbildning gällande barn i kris.	Arbetet med att ta fram Ålands första alternativrapport till FN:s barnrättskommitté som sammanställer information om genomförandet av barnkonventionen från civilsamhällets perspektiv initierades under året. Ett webinarium och olika workshops för civilsamhällets representanter och andra aktörer för att öka kunskap och samarbete kring barns rättigheter på Åland ordnades. Under 2020 lämnade Rädda Barnen in totalt 15 olika remiss-svar/utlåtande, som exemplifierar barns livssituation och förespråkar användning av barnkonsekvensanalys. Svenskspråkigt material gällande barn i kris blev färdigt i slutet av året, men arbetet kring temat har initierats annars under året och fortbildning kommer att erbjudas under 2020.

2.5 Ungdomsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Möjliggöra engagemang för fler unga barnrättskämpar i föreningen och stärka dem som rättighetsbärare. Utveckla ungas kunskaper om barns rättigheter, påverkansarbete, demokrati och ledarskap.	Arrangera ungdomskaffe månadsvis tillsammans med unga som berör aktuella frågor. Anställa sex barnkonventionspiloter under sommaren 2020. Erbjuda utbildarutbildning för unga om barns rättigheter samt möjligheter att hålla workshops och föreläsningar om temat för barn, unga och vuxna. Undersöka olika möjligheter för att öka ungas delaktighet i samhället.	Tre ungdomskaffe har arrangerats även under coronaåret, om den nya läroplan, om lagförslaget om distansundervisningen och ungdomskaffe för inflyttade, samt en träff för ungdomar som har erfarenhet med att bo i familjehem. Sex ungdomar anställdes av föreningen som barnkonventionspiloter. Fem nya unga utbildare har utbildats under året. Rädda Barnens unga utbildare har utbildat andra om barns rättigheter i flera olika tillfällen. Även vuxna har utbildats. Exempelvis gästande statssekreterare samt deras värd lantrådet med tjänstemän.

2.5 Ungdomsverksamhet

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Möjliggöra att unga barnrättsskämpar i föreningen kan skapa ett eget forum för att organisera sig.	Stödja ungas organisering i föreningen, och möjliggöra att de kan arrangera egna aktiviteter i föreningens namn. Metoder, ramar och processer utarbetas i samklang med föreningens mission, vision och värdegrund. Handleda ungdomsmedlemmar i styrelsen under sin mandatperiod.	Föreningens deltagande i Pride-parade och Safe zone på Rockoff var inställda pga corona. Två styrelsemedlemmar under 18 år deltog i styrelsearbetet.
Föreningens unga verkar både lokalt och internationellt för barns rättigheter.	Bevaka barn- och ungdomspolitiska frågor på lokal och internationell nivå och se vilka möjligheter det finns till deltagande och påverkan. Delta på Nordisk barnforum i Köpenhamn januari 2020 (samarbetet med Ålands ombudsmannamyndighet) och ReGeneration.	Under hösten börjades ett nordiskt påverkansprojekt med ungdomar mellan 12-17 år. Projektet fortsatte år 2020 och 10 ungdomar från Åland deltog i Nordic Childrens Forum i Köpenhamn i januari. Barnkonventionsansvarig tillsammans med barnombudsmannen processledde och deltog vid mötet i Köpenhamn samt i arbetet med att sprida information om Nordiska barnresolutionen på Åland.

2.6 Socialt utsatta barn

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Vuxna som möter barn som lever i en utsatt livssituation ska ha kunskap och rutiner för att fånga upp barnet och garantera det delaktighet och stöd samt hjälp vid behov.	I samarbete med ÅHS fortsätta se över befintliga rutiner och metoder, och vid behov introducera nya, för att fånga upp barnets behov av vård och stöd och garantera det tillräcklig vård och stöd i enlighet med barnkonventionen, barnskyddslagen och hälso- och sjukvårdslagen. Erbjuda föreläsning/information om barnskyddsanmälan och socialtjänstens uppgift och insatser. Erbjuda barnskyddets stödpersoner och stödfamiljer möjlighet att delta i nätverksträffar. Följa utvecklingen av intressebevakning inom barnskydd och i brottmål.	Arbetet pågår tillsammans med ÅHS onkologiska mottagning och med avdelningen för palliativ vård. Ingen föreläsning har genomförts, men information har givits på förfrågan. Detta har förverkligats av verksamhetsansvariga/övrig personal. 4 vuxenträffar och 1 familjeträff, Se familjevård.

2.6 Socialt utsatta barn fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn som anhöriga till sjuka och utsatta vuxna ska få stöd och möjlighet att träffa andra barn i samma situation.	Ordna sommarläger för barn som växer upp med en förälder eller annan vuxen i familjen som har psykisk ohälsa eller ett missbruk (i samarbete med österbottenska USM r.f och Folkhälsan på Åland r.f). Ordna gruppverksamhet för barn som växer upp med en förälder eller annan vuxen i familjen som har psykisk ohälsa eller ett missbruk. Bidra till att utsatta barn får förbättrade förutsättningar för delaktighet genom att tillgången till information för unga om rättigheter och barnskyddsfrågor på Åland ökar.	Detta år genomfördes lägret utan USM på grund av coronapandemin. Tillsammans med Folkhälsan på Åland arrangerades ett dagsläger på tre dagar för barn som växer upp med missbruk eller psykisk sjukdom i familjen. Sex åländska deltagare födda 2006-2009. Separat rapport om verksamheten finns. En grupp för barn med erfarenhet av psykisk sjukdom eller missbruk i familjen startades under hösten 2019. Gruppen som har sex deltagare födda 2006-2007 hann med en helg under våren (planerat två men på grund av pandemin fick en helgträff ställas in). En avslutande träff hölls hösten. Separat rapport om verksamheten finns. Under året undersökes möjligheten till EU-projekt och andra samarbeten tillsammans med barnkonventionsansvariga.
Familjehemsverksamheten på Åland utgår ifrån alla barns lika värde. Barnets bästa kommer i främsta rummet.	Söka och sprida riktlinjer, metoder och material (på svenska). Upprätthålla nätverk för familjehem. Bedriva påverkansarbete (prioritet framtida organisation) Bidra till Rädda Barnens remissarbete och råd i enskilda frågor.	Påverkansarbete. Genomfört. Fyra vuxen träffar (två inhib.), en familjeträff (en inhib.). Totalt deltagare 18 kvinnor, en man, fem flickor och fyra pojkar. Följt KST-processen, initierat samverkan. Förberett överföring av uppgifter om utbildade familjehem. Deltagit i RBs remissarbete med ett familjevårdsperspektiv. Deltagit i insändare om barns utsatthet i hemmet (USM rf, Bensow mfl)

2.6 Socialt utsatta barn fortsättning

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Familjehemsplacerade svenskspråkiga barns rätt till väl förberedda och fortbildade familjehem garanteras.	Planera för och rekrytera till förberedande utbildning på Åland (avtal med kommunerna). Oklart om genomförande blir 2020 eller 2021. Erbjuda utbildning i enlighet med familjevårdarlagen vid behov (separat finansiering berörd kommun). Erbjuda fortbildning i anslutning till övriga målsättningar.	På grund av KST-processen och covid 19 framskjutet. Genomfört. Två familjeanpassade utbildningar för aktiva familjehem (Stödpelare) Digital fortbildning om tonåringar planerad, men framskjuten pga sjukdom. Genomförs januari 2021.
Barn som anhöriga till sjuka och utsatta vuxna får möjlighet till stöd och att träffa andra barn i samma situation.	Bidra till att öka tillgången på/spridning av svenskspråkig information om familjehemsverksamhet och erfarenheter på Åland och i fasta Finland. Tillsammans med bl a Vasa stads familjevårdsenhet se på samarbetsmöjligheter.	Pågående.
Den svenskspråkiga familjehemsverksamheten i Finland stärks på längre sikt.	Ordna familjehemshelg för familjehem i Svenskfinland. Tillsammans med Perhehoitoliitto se på samarbetsmöjligheter för att stärka den svenskspråkiga familjevårdens ställning. Bedriva påverkansarbete.	Familjehemshelg på Åland planerad, men inhiberad. 15 familjer (24 vuxna och 33 barn) anmälda. Pågående.
Berörda barn och unga känner till sina rättigheter och har möjlighet att använda dem. Deras erfarenheter tas tillvara.	Söka strategier och metoder för att stärka i familjehemsplacerade barns och ungas möjlighet till delaktighet och för att ta tillvara deras erfarenheter. Stärka och sprida arbetet med detektiven Maxida grävling på svenska. Utveckla barnens program under Familjehemshelgen.	Familjehemshelgen inhiberades och covid 19 satte stopp för fysiskt samarbete kring Maxida. En träff för ungdomar i familjehem ordnades hösten 2020 i samarbete med Rädda Barnens barnkonventionsansvarig. Fem anmälda (två deltog).

2.7 Utbildning och information

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Vuxna i barns närhet har relevant och uppdaterad kunskap inom sitt ansvarsområde.	Erbjuda kompetenshöjande utbildningstillfällen inom frågor som rör barnkonventionen och andra barnrättsfrågor. Upprätthålla, uppdatera och bjuda ut vårt bibliotek med litteratur och material om Barnkonventionen och ämnen som berör barn. Dela ut en föräldrarstödande bok med utgångspunkt i barns rättigheter.	Förverkligat inom respektive verksamhetsområde genom föreläsningar vid vår- och höstmöte, föreläsningen "Vänskapande på högstadiet" med Lina Lundström samt efterföljande panelsamtal. Föreningens bibliotek finns på Norragatan 13. Förverkligat. Den reviderade upplagan av "Leva med barn" inköpt, även på engelska.
Kvalitativt firande av Barnkonventionen på Åland 30 år och Åland 100 år.	Identifiera utbildningsbehov och planera genomförande med aktörer inom olika sektorer inför år 2021.	Delvis förverkligat. Rädda Barnen har deltagit vid informationsmöten och bidragit i planering.

2.8 Ekonomiskt bidrag och stöd

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Barn och barnfamiljer ska ha en skälig levnadsnivå. Stärka barnets och familjens möjligheter att utvecklas.	Bevilja bidrag till barn och barnfamiljer ur Barnfonden. Använda den erfarenhet och perspektiv som samlas vid handläggningen av Barnfonden till att påverka och informera om ekonomisk utsatthet.	Bidrag beviljats löpande under året enligt inkomna ansökningar. Totalt beviljades 183 stöd som gav barn (99 flickor och 84 pojkar) som lever i ekonomisk utsatthet möjlighet till att delta i fritidsaktiviteter, få födelsedagspresent, kalasbidrag, upplevelser och stöd till skolrelaterade saker, enligt riktlinjerna i Rädda Barnens barnfond. Julklappar delades ut till 224 barn från 98 familjer. I år delades även ett stärskit matstöd ut på grund av coronapandemin. 149 matstöd till 99 familjer (384 familjemedlemmar varav 113 flickor och 119 pojkar). Totalt beviljades stöd för drygt 37 000 euro.
Dela ut stipendier till samtliga elever i avgångsklassen vid Träningsskolan.	Sju elever vid träningsskolan får en uppmuntran för sina studier.	Sju stipendier delades ut till elever som slutade högstadiet.

3. Verksamheter och projekt i världen

MÅLSÄTTNING	ÅTGÄRD	FÖRVERKLIGANDE
Rädda Barnen på Åland vill även i fortsättningen vara ett förstahandsval för ålänningar som, genom att skänka pengar, vill visa internationellt stöd med barn i utsatt position runtom i världen.	Sprida information om insamlingar och hur stödet gör skillnad genom etablerade kanaler så som hemsidan, medlemsbrev och sociala medier. Riktade insamlingar genom sparbössor, bankgiro, via hemsida.	Info gällande möjligheter att stödja Rädda Barnens arbete gick till givare via medlems- och givarbrev, sociala medier och insamlingevenemang uppmärksammades även av media.
Främja ungas utveckling i Kelme genom att ge möjlighet till deltagande i tjej- och killgruppsverksamhet. Motverka trafficking.	Finansiera tjej- och killgrupper genom stöd från Rädda Barnens månadsgivare under år 2020. Finansiera utbildning för tjej- och killgruppsledarna i Kelme genom arv till internationella verksamheten. Utreda behovet av fortsatt stöd, i dialog med Rädda Barnen Kelme och se om det finns alternativa finansieringskällor för föreningens gruppverksamhet. Fatta beslut om hur Rädda Barnen på Ålands stöd till Rädda Barnen Kelme ska se ut. Beslutet fattats i en samlad kontext gällande det internationella arbetet.	Sju tjejgrupper och en killgrupp med totalt 63 barn i ålder 10-18 år deltog under år 2020. Fem ledare har varit ansvariga för grupperna och givits ett arvode för detta. Ett samarbete med Nendre familjecenter i Vilnius har etablerats och en utbildning för ledarna i Kelme genomförs under hösten 2020 och våren 2021. Nendre fördelar även stödet till Rädda Barnen Kelme. På grund av coronapandemin sköts utbildningen och gruppverksamheten fram ett halvår och verksamheten får stöd även år 2021.